

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000194

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-01-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подик Софія Олексіївна

2. Sofiia Podyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-8082-2050

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фінанси, банківська справа та страхування

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Фінанси, банківська справа та страхування

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11796

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.73.35

Тема дисертації:

1. Фінансово-кредитне забезпечення розвитку аграрних підприємств в сучасних умовах
2. Financial and credit support for the development of agricultural enterprises in modern conditions

Реферат:

1. У дисертації поглиблено теоретичні засади та розроблено практичні рекомендації удосконалення фінансово-кредитного механізму забезпечення аграрного сектору в умовах сучасних викликів. Об'єктом дослідження є процес фінансово-кредитного забезпечення розвитку аграрних підприємств в умовах сучасних викликів. Предметом дисертаційного дослідження є теоретико-методичні та прикладні засади фінансово-кредитного забезпечення розвитку аграрних підприємств в умовах сучасних викликів. Зазначено, що аграрний сектор відіграє важливу роль у формуванні національної економіки України, забезпеченні продовольчої безпеки та наповненні валютних резервів, однак ефективність його розвитку значною мірою залежить від доступності фінансових ресурсів, які визначають можливості підприємств у реалізації інвестиційних проєктів, оновленні матеріально-технічної бази та підвищення рівня

конкурентоспроможності. Сучасні виклики, серед яких пандемія COVID-19, економічні кризи та повномасштабне вторгнення, яке розпочалось 24 лютого 2022 р., суттєво ускладнили фінансове забезпечення аграрного сектору. За таких умов обмежений доступ до кредитних ресурсів та зростання їхньої вартості визначили необхідність поглибленого дослідження та актуалізували потребу у виробленні нових підходів до фінансово-кредитного забезпечення. У дисертації поглиблено теоретико-методичні основи фінансово-кредитного забезпечення аграрних підприємств та розроблено практичні рекомендації щодо підвищення його ефективності в умовах сучасних економічних трансформацій. На основі дослідження сучасних підходів було поглиблено теоретичні положення сутності фінансово-кредитного механізму, завдяки уточненню визначень сутності категорій «фінансове забезпечення», «фінансовий механізм» та «фінансово-кредитний механізм підприємства». Запропоновано розглядати фінансово-кредитний механізм забезпечення підприємства як комплекс взаємопов'язаних фінансових процесів, інструментів, методів та ресурсів, які підприємство використовує для забезпечення своєї діяльності, реалізації стратегічних цілей та досягнення фінансової стійкості. Системний підхід дав можливість сформулювати оновлену структуру цього механізму з урахуванням особливостей аграрного сектору, а також запропонувати доповнення чинників його функціонування біхевіористичним та інвестиційним. Теоретичні положення дослідження доповнено аналізом закордонного досвіду організації фінансування аграрного сектору. Запропоновано актуальні, на наше переконання, тенденції для адаптації закордонного досвіду використання фінансово-кредитного механізму забезпечення аграрного сектору для України. Встановлено, що в країнах ЄС та США активно застосовуються державні гарантії, страхування ризиків та спеціалізовані програми кредитування, для України перспективними є розвиток ринку аграрних облігацій, у тому числі стимулювання приватних інвестицій шляхом венчурного фінансування та краудфандингу. На основі проведеного аналізу конкретизовано новий інструмент - уа-облігації, які ми пропонуємо розглядати як державні або регіональні боргові цінні папери, кошти від яких спрямовуються виключно на кредитування аграрних підприємств за зниженими ставками. У дисертації окрему увагу приділено питанням цифровізації фінансово-кредитного забезпечення. Застосування хмарних технологій, зокрема платформи Google Colab, дозволило автоматизувати складні розрахунки, зменшити ризик помилок та підвищити точність результатів. Розроблені економіко-математичні моделі дозволять оцінювати кредитоспроможність аграрних підприємств, спрогнозувати ймовірність дефолту та сформувати оптимальний кредитний портфель. Важливим практичним результатом дослідження є обґрунтування шляхів удосконалення Державного аграрного реєстру (ДАР). Запропоновано розширити його функціонал для автоматизації оцінки кредитних ризиків, інтеграції з банківськими та державними реєстрами, а також забезпечення прозорого розподілу фінансової підтримки. Такий підхід дозволить не лише підвищити об'єктивність ухвалення рішень, а і знизити кредитні ризики та спростити доступ аграрних підприємств до фінансування. Практичне значення роботи полягає у тому, що запропоновані заходи можуть бути використані органами державної влади, банківськими установами та самими аграрними підприємствами. Їх реалізація сприятиме підвищенню фінансової стійкості підприємств, розширенню можливостей для залучення інвестицій, зростанню конкурентоспроможності підприємств та забезпеченню сталого розвитку аграрного сектору України. Таким чином, отримані результати дисертаційного дослідження доводять, що вдосконалення системи фінансово-кредитного забезпечення аграрних підприємств є однією з ключових умов економічної стабільності та розвитку країни. Запропоновані теоретичні положення та практичні рекомендації створюють основу для формування сучасного фінансового механізму, здатного ефективно функціонувати в умовах сучасних викликів.

2. The dissertation deepens the theoretical foundations and develops practical recommendations for improving the financial and credit mechanism of supporting the agricultural sector under modern challenges. The object of the research is the process of financial and credit support for the development of agricultural enterprises under current conditions. The subject of the research is the theoretical, methodological, and applied foundations of financial and credit support for agricultural development. The dissertation emphasizes that the agricultural sector plays a crucial role in shaping the national economy of Ukraine, ensuring food security, and replenishing foreign

exchange reserves. However, its effectiveness largely depends on the availability of financial resources, which determine the ability of enterprises to implement investment projects, modernize production facilities, and strengthen competitiveness. Current challenges, including the COVID-19 pandemic, economic crises, and the full-scale invasion that began on February 24, 2022, have significantly complicated financial support for the agricultural sector. Under such conditions, limited access to credit resources and rising borrowing costs have highlighted the need for in-depth research and the development of new approaches to financial and credit support. The dissertation deepens the theoretical and methodological principles of financial and credit support for agricultural enterprises and develops practical recommendations to improve its efficiency in the context of economic transformations. Based on the analysis of modern approaches, the theoretical provisions of the financial and credit mechanism are clarified by specifying the categories “financial support”, “financial mechanism”, and “financial and credit mechanism of the enterprise”. The financial and credit mechanism is proposed to be understood as a system of interrelated financial processes, instruments, methods, and resources used by enterprises to maintain their activities, achieve strategic goals, and ensure financial stability. The systemic approach made it possible to design an updated structure of this mechanism adapted to the specifics of the agricultural sector and to propose the inclusion of behavioral and investment factors among its components. Theoretical provisions are supplemented with the analysis of foreign experience in financing the agricultural sector. Relevant trends for adapting international practices to Ukrainian realities are identified. It is established that in the EU and the USA, state guarantees, risk insurance, and specialized credit programs are widely applied. For Ukraine, promising directions include the development of agricultural bonds and notes, as well as stimulating private investment through venture financing and crowdfunding. Based on this analysis, a new instrument is proposed –ua-bonds (Ukrainian agrarian bonds), to be considered as state or regional debt securities, the funds of which are directed exclusively to preferential lending of agricultural enterprises. Special attention in the dissertation is devoted to the digitalization of financial and credit support. The use of cloud technologies, particularly Google Colab, enabled automation of complex calculations, reduced the risk of errors, and improved result accuracy. Developed economic and mathematical models allow assessing the creditworthiness of agricultural enterprises, forecasting default probabilities, and forming an optimal loan portfolio. A significant practical result is the substantiation of ways to improve the State Agrarian Register (SAR). It is proposed to expand its functionality for automated credit risk assessment, integration with banking and state registers, and ensuring transparency in the distribution of financial support. This approach will not only increase objectivity in decision-making but also reduce credit risks and simplify access to financing for agricultural enterprises. The practical significance of the dissertation lies in the fact that the proposed measures can be applied by government authorities, banking institutions, and agricultural enterprises themselves. Their implementation will strengthen financial stability, expand investment opportunities, increase competitiveness, and ensure sustainable development of Ukraine’s agricultural sector. Thus, the research results confirm that improving the system of financial and credit support for agricultural enterprises is one of the key conditions for economic stability and national development. The proposed theoretical foundations and practical recommendations provide a basis for creating a modern financial mechanism capable of functioning effectively under current challenges.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Voitsekhivska S., Podyk S., Butkevych T. The Influence of the Shadow Economy on the Financial Security of Ukraine in the Conditions of Informatization of Society. *Journal of Information Technology Management*. 2023. Vol. 15 (4). P. 1–17.
- 2. Подик С. О. Принципи, функції та особливості функціонування фінансового механізму підприємств аграрного сектору. *Український економічний часопис*. 2023. № 3.
- 3. Podyk S. O. Theoretical foundations of the financial and credit mechanism of functioning of agricultural enterprises. *Теоретичні основи фінансово-кредитного механізму функціонування аграрних підприємств. Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2023. № 3(40).
- 4. Podyk S. O. Analysis of the efficiency of the mechanism of financial and credit support of agricultural enterprises. *Аналіз ефективності механізму фінансово-кредитного забезпечення аграрних підприємств. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2024. Т. 35(74), № 2.
- 5. Подик С. О. Оцінка кредитного забезпечення підприємств аграрного сектору України. *Підприємництво та інновації*. 2024. Випуск 31.
- 6. Economic and financial security of the state: an international aspect : monograph / Ed. by Doctor of Economic Sciences, Prof. N. Davydenko / G. Abuselidze, V. Bezkrivnyi, V. Bineva, T. Butkevych, A. Buriak, I. Buriak, I. Demianenko, N. Davydenko, O. Zharikova, O. Zghurska, O. Hordei, Y. Larina, I.T. Manolescu, O. Maslak, N. Maslak, C. Mirela Medeleanu, A. Meladze, O. Novytska, T. Oliynyk, O. Oliynyk, G. Rizhvadze, S. Podyk, M. Talmaciu, R. Tsinaridze, Li. Tsiukalo, V. Tsehelnyk. – Nuremberg : Verlag SWG imex GmbH, 2024. – 381 p.
- 7. Подик С. О. Фінансово-кредитне забезпечення аграрних підприємств в умовах воєнного стану. *Ukraine, Bulgaria, EU: Economic and Social Development Trends: materials VI International Scientific and Practical Conference (Burgas, Bulgaria, 26 August 2022)*. Burgas: Avangard Prima, 2022. 235 p.
- 8. Подик С. О. Фінансове забезпечення аграрних підприємств. Реформування економіки в контексті міжнародного співробітництва: механізми та стратегії : матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 4-5 лютого 2022 р.). Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2022. С. 74-78.
- 9. Подик С. О. Державна підтримка аграрного сектору. Фінанси, банківська система та страхування в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку в кризовій економіці : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 02-03 березня 2022 р. ДДАЕУ, 2022. С. 140-143.
- 10. Podyk S.O. The role of the financial and credit mechanism for the restoration of agricultural enterprises in Ukraine. *Фінансові механізми сталого розвитку України в умовах сучасних викликів : V Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених (з нагоди 125-річчя НУБіП України); 2 березня 2023 р. Київ : НУБіП України, 2023. С. 221–365.*
- 11. Подик С.О. Зарубіжний досвід фінансового забезпечення аграрних підприємств. Фінансова система: тенденції та перспективи розвитку : збірник наукових тез Матеріали X міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 24 листопада 2023 р. Острог, 2023. С. 261-264.
- 12. Подик С. О. Кредитування аграрних підприємств в умовах війни. Фінансові механізми забезпечення відновлення економіки України в сучасних умовах : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, м. Ірпінь, 22 лютого 2024 року. Ірпінь, 2024. 612 с.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Давиденко Надія Миколаївна
2. Hadiia Davydenko

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: 0000-0001-7469-5536

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

Сектор науки: Галузевий

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прокопишин Оксана Степанівна
2. Oksana S. Prokopyshyn

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7027-3499

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького

Код за ЄДРПОУ: 00492990

Місцезнаходження: вул. Пекарська, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваль Віктор Васильович

2. Viktor V. Koval

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2562-4373

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125467

Місцезнаходження: вул. Репіна, Ізмаїл, Ізмаїльський р-н., 68600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Забаштанський Максим Миколайович

2. Maksim Zabashtanskyi

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9417-0163

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Косач Ірина Анатоліївна

2. Iryna Kosach

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1730-7140

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Попело Ольга Володимирівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Попело Ольга Володимирівна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Лисенко Наталія Володимирівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна